

TYT MATEMATİK: PRATİK FORMÜLLER VE TAKTİKLER (2026 GÜNCEL)

SAYFA 1: SAYILAR VE BÖLÜNEBİLME (Hap Bilgiler)

1. Tam Sayı Çeşitleri (Tek / Çift)

- **Toplama/Çıkarma:** Tek Tek = Çift | Çift Çift = Çift | Tek Çift = Tek
- **Çarpma:** Çarpımda sadece BİR tane "Çift" sayı olması, sonucu "Çift" yapmaya yeter. (Tek Tek Çift = Çift)
- **Üslü İfadeler:** pozitif tam sayı olmak üzere; ve (Taban neyse sonuç odur).

2. Asal ve Aralarında Asal Sayılar

- **Asal Sayı:** Sadece 1'e ve kendisine bölünebilen 1'den büyük doğal sayılardır. (2, 3, 5, 7, 11...)
 - *Banko Bilgi:* En küçük asal sayı 2'dir. Çift olan TEK asal sayı 2'dir.
- **Aralarında Asal:** 1'den başka ortak böleni (EBOB'u) olmayan sayılardır. Ardışık sayılar (Örn: 8 ve 9) daima aralarında asaldır.

3. Bölünebilme Kuralları Tablosu

- **2 ile:** Son rakamı çift olmalı (0, 2, 4, 6, 8).
- **3 ile:** Rakamları toplamı 3 veya 3'ün katı olmalı.
- **4 ile:** Son iki basamağı 00 veya 4'ün katı olmalı (Örn: **100, 724**).
- **5 ile:** Son rakamı 0 veya 5 olmalı.
- **8 ile:** Son üç basamağı 000 veya 8'in katı olmalı.
- **9 ile:** Rakamları toplamı 9 veya 9'un katı olmalı.
- **10 ile:** Son rakamı tam olarak 0 olmalı.
- **11 ile:** Sayının rakamları sağdan sola doğru sırasıyla şekilde işaretlenip toplanır. Sonuç 0 veya 11'in katıysa bölünür.

4. Faktöriyel Bilinmesi Gerekenler

- -
 - (Soruları çözerken büyük faktöriyeli küçüğe benzeterek aç!)
-

SAYFA 2: RASYONEL, ÜSLÜ VE KÖKLÜ SAYILAR

1. Rasyonel Sayılarda Sıralama Taktikleri

- **Paydalar eşitse:** Payı büyük olan daha büyüktür. ()
- **Paylar eşitse:** Paydası KÜÇÜK olan daha büyüktür. Pasta dilimi mantığı! ()

2. Üslü Sayılar Sınav Formülleri

- **Çarpma:** Tabanlar aynıysa üsler toplanır:
- **Bölme:** Tabanlar aynıysa üsler çıkarılır:
- **Üssün Üssü:** Üsler birbiriyle çarpılır:
- **Ortak Üs:** Üsler aynıysa tabanlar çarpılır/bölünür:
- *Önemli:* Sıfır hariç her sayının sıfırıncı kuvveti 1'dir.

3. Köklü Sayılar ve Eşlenik Pratiği

- **Kök Dışına Çıkarma:**
 - **Eşlenik Çarpımı:** Kesirli sorularda paydayı kökten kurtarmak için hayat kurtarır:
 -
 - **Özel Kök Kuralı (İç İçe Kök):** formatında, çarpımları 'yi, toplamları 'yı veren iki sayı (ve ,) bulunur. Sonuç:
-

SAYFA 3: DENKLEMLER VE EŞİTSİZLİKLER

1. Birinci Dereceden Denklemler

- ise bilinenler bir tarafa, bilinmeyenler diğer tarafa toplanır.

2. Basit Eşitsizlikler (Dikkat Köşesi)

- Eşitsizliğin her iki tarafına aynı sayı eklenebilir veya çıkarılabilir. Yön değişmez.
- **HATA YAPILAN YER:** Eşitsizliğin her iki tarafı **NEGATİF** bir sayı ile çarpılır veya bölünürse eşitsizlik **YÖN DEĞİŞTİRİR!**
 - *Örnek:* Her iki tarafı 'ye böl

3. Mutlak Değerin Şifreleri

- Mutlak değer "uzaklık" belirtir, sonuç ASLA negatif olamaz! ()
 - **Denklem Tipi:** ise içerisi ya 'dır ya da 'dır. (veya)
 - **Küçüktür Tipi:** ise sayı aralığa sıkışır.
 - **Büyüktür Tipi:** ise sayı dışarı taşar. veya
-

SAYFA 4: PROBLEMLER (Sınav Kazandıran Taktikler)

1. Problemi Denkleme Dökme Taktikleri Soruyu sonuna kadar okuyup kaybolma. Cümle cümlelerle ve hemen matematiğe çevir! Bilinmeyen (x) sayısını minimumda tut.

- Bir sayının 3 fazlasının yarısı:
- Bir sayının yarısının 3 fazlası:
- İki sayının toplamı 40 ise: Birine , diğerine de. (Asla ve deme!)

2. Hız Problemleri Kilit Formül

- **Temel Formül:** Yol = Hız Zaman
- **Karşılaşma (Zıt Yön):** Hızlar toplanır.
- **Yetişme (Aynı Yön):** Hızlar çıkarılır.

3. Yaş Problemleri Altın Kuralı

- İki kişi arasındaki **yaş farkı ASLA değişmez!** Yıllar geçse de fark aynı kalır.
 - Zaman herkes için aynı akar. 5 yıl geçiyorsa, sorudaki 3 kişinin yaşları toplamı artar.
-

SAYFA 5: GEOMETRİ TEMELLERİ VE KENDİNİ DENE

1. Üçgende Açılar

- Üçgenin iç açıları toplamı 180° , dış açıları toplamı 360° 'dir.
- **Şalvar (Bumerang) Kuralı / İki İç Bir Dış:** Bir üçgende iki iç açının toplamı, kendilerine komşu olmayan diğer dış açığa eşittir. (Sorularda inanılmaz hız kazandırır!)

2. Üçgende Alan

- **Temel Alan:**
- **Dik Üçgende Alan:** Dik kenarların çarpımının yarısıdır.

KENDİNİ DENE (Mini Pratik)

1. Rakamları farklı 4 basamaklı sayısı 2'ye tam bölünüyorsa 'nın alabileceği değerler toplamı kaçtır? (*İpucu: Çift rakamlar*)
2. işleminin sonucu kaçtır? (*İpucu: Tabanlar aynıysa üsleri topla/çıkart*)
3. denklemini sağlayan değerlerinin toplamı kaçtır?
4. Aralarında 300 km olan iki araç karşılıklı olarak 60 km/s ve 40 km/s hızlarla yola çıkıyor. Kaç saat sonra karşılaşırlar?

(Cevap Anahtarı: 1) $0+4+6+8=18$, 2) 4, 3) 4, 4) 3 saat. Tüm çözümler ve daha fazlası dersnotlari.com.tr'de!)